

АРВИС ВИГУЛС

ОНИМА КОЈИ СУ ОБЕШЕНИ

КОМЕНТАР НА ЕПИТАФ КОЈИ ЈЕ СРОЧИО ВИЈОН
ЗА СЕБЕ И СВОЈЕ ДРУГАРЕ ОЧЕКУЈУЋИ ДА БУДЕ
С ЊИМА ОБЕШЕН

Онима који су обешени
или разапети,
одузета је последња привилегија –
да умру на земљи,

као да земља која је
подносила њихова злодела
не може да поднесе
њихову смрт.

Умиру као утопљеници,
који отпливају у дубину
и не могу стопалима
да дотакну тло.

Остали зуре у њих
као у богове
или племиће –
ћутке и одоздо.

Онима који су обешени –
трон је у ваздуху
а рој мува око главе –
њихова је круна.

Нико не може да положи
цвет или камен
тамо где им је срце
престало да куца.

Само им ципеле
у празнини висе
попут чудног воћа.
Њише их ветар.

У РЕСТОРАНУ БРЗЕ ХРАНЕ

Девојчица с ранцем у облику меда
мрзи време.

Као да је време
воз смрти,
који је вуче напред,
и она мора из петних жила да се труди
да не заурла
и покрије очи длановима.

Нимало не жури
са НарруMeal-ом који јој је купио отац –
хамбургером и помфритом,
тим забрањеним благом
разасутим испред себе,
тако златним и примамљивим.

И сам мирис те хране
ужаснуо би њену мајку,
која броји килограме
као што се пребрајају мртви после катастрофе,
и испробава најновију дијету
не би ли изгледала привлачније свом новом момку
који потајно
исмева њену ћерку.

Не срче последњи гутљај
соде кроз сламку
да не би изнервирала оца,
који је посећује једном месечно,
како би у тих сат или два
испунио очинску дужност.

Али шта то вреди,
кад ће убрзо рећи
да је време да је одведе кући,
нервозно погледајући у три танушне казаљке
свог часовника –
његово свето тројство –
Оца, Сина
и Светога духа,
међу којима нема места
за ћерку.

КОД ФРИЗЕРА

„Накратко”, одговарам.

„Оволико”, показује ми,
ухвативши прамен меснатим прстима.

„Нећеш ли зажалити касније?”, радознала је.

Носио сам ја и дужу косу.
У то време, док ју је шишала,
фризерка је суспрезала сузе.
Не, данас ни за чим нећу жалити.
Данас сводим рачуне.

Ономад ми је коса
била дуга као замахнуто сечиво,
сад желим да буде кратка
попут зелених писака траве,
кратка као дамар.

Некад ми је коса мирисала на шуму,
сада желим
да мирише
на пиљевину.

Сами смо у фризерском салону,
који се наједном повећава.

Просторија се шири.

Седим ћутке,
док се она здушно брине о мени.
Нећу прозборити ни речи.
Платићу јој
и за ову тишину.

Питам се
да ли би моја супруга била љубоморна
када би видела
како ми ова непозната жена
петља око косе
маказама и чешљем,

провлачи прсте кроз њу,
и благо стење од напора,
обигравајући око столице.

Док ме брије тримером,
на врату осећам њен дах;
она је професионалка са брчићима на наусници
и телесином пијачног месара.
Упркос свим њеним напорима,
за њу сам само месо,
овца за стрижу,
муштерија.

Пред крај ће ми
феном одувати ситне, црне искре
са чела, носа, ушију.

Али, док ми утрљава гел у косу,
учини ми се начас
да сам њен дечак –
мали принц у плавом огртачу,
који она напослетку развезује и отреса,
распршивши тај краткотрајни привид.

„Потпуно други човек!”,
каже она, поносна на своје дело.

Да, потпуно сам другачији –
налик на неког
коме је тешка круна скинута са главе
и сад мора да корача
хладним, покислим улицама –
без жезла или кишобрана,
слободан, једнак и безначајан,
попут свих осталих.

* * *

Лед мора бити дебео барем пет центиметара
да би издржао тежину човека,
пише у приручнику за посматрање птица.

Посматрам свој живот
попут неког што стоји на позорници,
заслепљен светлом рефлектора,
и покушава да разазна лица у публици.

Ипак не знам много
о тлу и стазама којим ходим.
Живимо у зградама, не знајући
ко је живео ту пре нас.

Кад видим трагове које су
на земљи оставили људи, животиње, птице,
не размишљам о томе одакле су дошли или куда иду,
размишљам о киши,
која ће их спрати.

Кад грмље изгуби цветове и лишће –
трње је и даље ту.
Прошлост се може реконструисати из онога што остане,
ја ћу је читати из онога што се мења.

* * *

Продавци су скидали огрлице са баршунастих вратова
у излозима јувелирница.

Поштанска маркица са мотивом птице, у фиоци,
већ је почела да заборавља
како је летела авионском поштом.

Прегледамо једно друго
темељно попут цариникâ
или доктора који опипава болна места:
„Да ли ово боли? А овде?”

Моја миловања су рукавице,
додиривао сам те са:
„Је ли овако добро? А ово?”

Након што смо спавали голи,
опет смо се обукли,
а љубав је остала у нама.

Као кад се зашије рана,
а бол остане.

Превоо с енглеског
Ален Беџић